

**İl Özel İdaresi memurlarının
öğle yemeđi verilmesinde
idareye ait faal yemekhane
servisi var iken ihaleye
çıkılarak tekrar yemek
hizmeti satın alınması
nedeniyle toplam 78.208,44
YTL.'ye tazmin
hükmolunmuştur.**

Temyiz Kurulu Kararı

Sayınlar Adı : Giresun İl Özel İdare Genel Sekreterliği Yılı : 2007 Dairesi : 8 İlan No : 875 Dosya No : 33501 Tutanak No : 34109 Tutanak Tarihi : 20.12.2011 Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü: 1) 875 sayılı İlanın 1'inci maddesinde; A- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Ek-13 üncü maddesi gereğince Maliye Bakanlığı Müstakil Daire Başkanına ödenen %190 oranındaki ek ödenimin mevzuata aykırı olarak İl Özel İdare Genel Sekreteri Cumhur Melikoğlu ve İl Özel İdare Genel Sekreter Vekili Hüseyin Taşkın'a da ödenmesi nedeniyle 12.248,11 YTL.'ye B) Ekim 2007 ayına ilişkin mağaz ve fark hesaplamasında İl Özel İdare Genel Sekreteri Cumhur Melikoğlu'na yukarıda belirtilen ek ödenimin bir kez de mükerrer verilmesi sonucu 867,48-YTL.'ye olmak üzere toplam 23.115,59-YTL.'ye tazmin hükümlenmiştir. Dilekçi dilekçesinde, İl Özel İdare Genel Sekreterine 5302 sayılı İl Özel İdare Kanununun Norm Kdr ve Personel İstihdamı başlıklı 36.ncı maddesinde İl Özel İdare Genel Sekreterine yapılacak ödenimin ne şekilde yapılacağı belirtilmiş olup, Bu açıklamada Büyükşehir Belediyesi bulunan illerde Genel İdare Sınıfında dahil kadrodaki Bakanlık Genel Müdürü diğer illerde ise Müstakil Daire Başkanı için verilen tüm haklardan yararlanılır. Hüküm gereği bu maddeye uygun ödeme yapılması iken, 23 Ekim 2007 tarihinde Antalya'da yapılan işçileri Bakanlığınca düzenlenen toplantıda konuşan Kontrolör Daire Başkanı Hayrettin GÜNGÖR'ün açıklaması ile emsal olarak Maliye Bakanlığında Müstakil Daire Başkanına yapılan ek ödenimin İl özel İdare Genel Sekreterine de ödenebileceği hususunda ki beyanından sonra, Tokat İl Özel İdare Genel Sekreteri Muhlis YESİLYURT'un da bu şekilde ek ödeme aldığı ve emsal teşkil ettiği görülerek ek ödeme yapıldığını, Ek ödemelere ait ödeme cetveli ve Maliye Bakanlığının yayınladığı 1 Sayılı Cetvelin 4. sırasında bulunan müstakil daire başkanına ödenen 190 puan ek ilave Genel Sekretere de uygulandığını, bu konuda Anayasa Mahkemesinin 2006/109 Esas 2008/82 Karar sayılı 20.03.2008 tarihli kararında 213 Sayılı Vergi usul kanununun Ek 13.maddesinin (4) numaralı fıkrasının (a) bendindeki "Maliye Bakanlığı ile Bağlı kuruluşların merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında" ibaresinin Anayasanın 10.ncu maddesine aykırılık sayılı iptali istemi hakkındaki açıklan Danıştay Onbirinci Dairesinin itiraz talebi sonucunda; Kadrosu Maliye Bakanlığında bulunmayan ve 213 sayılı Yasanın değişiklikten önceki ek 13.maddesi hükmü uyarınca Maliye Bakanlığında personeline ödenmekte olan ek ödenimin yararlandırılan döner sermaye saymanları 5234 sayılı yasa ile ek ödeme kapsamı dışında bırakıldığı; Anayasanın 10.ncu maddesinde "Bu usul ve esaslar, Maliye Bakanlığında yer almakta olduğu, açıklanan gerekçe nedeniyle İl özel idaresine genel sekreterinin mali ve sosyal hakları düzenlenirken bu Bakanlıkların genel müdürü ve müstakil daire başkanının her türlü Yasa'dan kaynaklanan mali ve sosyal hakları esas alınarak hesaplanması gerektiğini, belirtilen hususlara ek olarak 6009 sayılı kanunun geçici 8. maddesinin de dikkate alınarak tazmin hükümlerini talep etmektedir. Sayıştay Savcılığı "İl Özel İdare Genel Sekreterine, Maliye Bakanlıklarındaki müstakil daire başkanlığına ait ek ödemeden yararlandırılarak yapılan ödeme, 5302 sayılı Kanunun 36. maddesi, 2007/11930 sayılı B.K.Kararı ile 2007 yılında uygulanmasına devam edileceği belirtilen 2006/10344 sayılı B.K.K. kararı ile Maliye Bakanlığı (BÜMKO Genel Müdürlüğü) nın 31.08.2007 tarihli ve 115920 sayılı yazısına aykırı bulunmaktadı. Diğer taraftan yapılan ödeme 6009 sayılı kanunun geçici 8. maddesi kapsamında yapılan ödeme değildir. Bu durum karşısında tazmin kararının tasdikine karar verilmesinin uygun olacağı" şeklinde görüş bildirmiştir. 5302 sayılı İl Özel İdare Kanunu'nda; "Madde 36: Genel Sekreterlik kadrosuna atanalar, büyükşehir belediyesi bulunan illerde genel idare hizmetleri sınıfında dahil bakanlık genel müdürü, diğer illerde ise genel idare hizmetleri sınıfında dahil müstakil daire başkanı için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanır; bunlar valinin teklifi ve İçişleri Bakanlığının onayı ile atanır." Hüküm yer almaktadır. 213 sayılı Vergi Usul Kanununda 3418 sayılı Kanunun 32. maddesi ile ek 13. maddede eklenmiş ve bu maddenin 4.fıkrası (a) bendi ile Maliye Bakanlığında personeline ek ödeme yapılması için yetki verilmiş verilen yetkiye istinaden de, "Maliye Bakanlığında Personeline Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Usul ve Esaslar" ile bu esaslara "ekli cetvellerde" gösterilen oranlarda Maliye Bakanlığında ilgili mevzuatın merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personeline (bağlı kuruluşların kadro karşılığı sözleşmeli personeli hariç), 08.05.2007 tarihli Bakan Oluruya ek ödemede bulunulmasına ilişkin usul ve esaslar tespit edilmiştir. Maliye Bakanlığında Personeline Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Usul ve Esaslar, Kapsam başlıklı 2'nci maddesinde "Bu usul ve esaslar, Maliye Bakanlığında ilgili mevzuatın merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personeli (bağlı kuruluşların kadro karşılığı sözleşmeli personeli hariç) kapsar." denilmektedir. Ek ödeme Oran ve Miktarları başlıklı 3'üncü maddesinde "Bu usul ve esaslar kapsamına giren personele en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dahil) ekli cetvellerde yer alan oranların uygulanması suretiyle hesaplanan miktarlara ek ödeme yapılır." denilmiş olup, ekli 1 Sayılı Cetvelin 2'nci sırasında "Müsteşar Yardımcısı, Kurul Başkanı, Genel Müdür, Strateji Geliştirme Başkanı, Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı için %195" oranında ek tazminat öngörülmüştür. Bu esaslar, Yürürlük başlıklı 6'ncı maddede "Bu usul ve esaslar 15.05.2007 tarihinde yürürlüğe girer." Hükümü ile son bulmuştur. 5302 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirtilen "İlgili mevzuat" ve "haklar" ibarelerinden; üstlenilen görevin özelliği ve hizmet gereği gibi farklı nedenlerle ödemeler öngören mevzuat hükümleri değil, görev yaptığı kurum ne olursa olsun, "genel idare hizmetleri sınıfında dahil bakanlık genel müdürleri," ve "genel idare hizmetleri sınıfında dahil bakanlık müstakil daire başkanları" için istisnasız aynı miktar ve oranında mali hakların (aylık ek gösterge, taban aylığı, kıdem aylığı, iş güclüğü zammı, temininde güçlü zammı, makam tazminatı, özel hizmet tazminatı, görev tazminatı, denge tazminatı) ödenmesini düzenleyen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 4505 sayılı Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun ile 375 ve 631 sayılı Kanun Hükümünde Kararname olarak anlaşılması gerekmektedir. Bunun dışında hizmetin gereği ve özelliği gibi nedenlerle, Bakanlıklara göre farklılık arz eden ve bir kısmında hiç ödenmeyen; ek ödeme, fon, ikramiye, teşvik ikramiyesi, döner sermaye ve katkı payı gibi ödemeleri öngören ekli nitelikteki mevzuatı, 5302 sayılı Kanunun 36 ncı maddesindeki "İlgili mevzuat" ve "haklar" kapsamında yorumlayıp, İl özel idare genel sekreterlerine de kıyasen uygulanması yasal dayanağı bulunmamaktadır. Dilekçi, İlanın 1. maddesinde yer alan tazmin hükümünü 6009 sayılı kanunla getirilen ek kapsamında değerlendirilerek, tazmin hükümünün kaldırılmasını istemekle ise de; 6009 sayılı kanunun geçici 8. maddesinde, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufla bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve İl özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idari veya mali yargılama ve takibat yapılamayacağı hükmü, herhangi bir mevzuatla öngörülmesi olan, toplu sözleşme ile ya da idari bir tasarrufla mahalli idarelerin bütün personeli için çalışanların koşullarını iyileştirici nitelikte genel olarak bütün çalışanlar için yapılan ek ödemelerle ilgili olup, İl Özel İdare Genel Sekreterine, 5302 sayılı kanun hükümlerine aykırı olarak ödenen ek ödemeyi(Maliye Bakanlığında personeli olmadığı için), bu kanun kapsamında değerlendirmek mümkün değildir. Bütün bu nedenlerle, dilekçi iddialarının reddi ile 875 sayılı İlanın 1'inci maddesi ile toplam 23.115,59-YTL.'ye verilen tazmin hükümünün TASDİKİNE, 2) Giresun İl Özel İdare memurlarının ögüle yemeyi verilmesinde idareye ait faal yemekhane servisi var iken ihaleyle çıkılarak tekrar yemek hizmeti satın alınması nedeniyle toplam 78.208,44 YTL.'ye tazmin hükümlenmiştir. Dilekçi dilekçesinde, İlamda söz konusu yemekhanenin Giresun İl Özel İdare İlanı TUHİS 75 Şendikası arasında imzalanın Toplu İş Sözleşmesinin 75.maddesi gereğince açılan bir yemekhane olduğu, Çünkü; Giresun İl özel İdare Bünyesinde 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 2.ci ve 212 .ci maddesine göre, Bakanlar Kurulunun 19.11.1986 tarih ve 86/11220 sayılı kararına istinaden, 11.12.1986 tarih ve 19308 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği" Hükümleri dikkate alınarak Giresun İl Özel İdare Genel Sekreterliğinde Yemek Servisi ve bu Kanuna dayanılarak 3011 sayılı Kanun gereğince mahalli idarelerce İlanına müteakip yürürlüğe konularak İl genel Meclisince karar verilmiş bir yönetmelik olmadığı, Yine 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre İdarede usulüne göre oluşturulmuş yemek servisi olması olsa her yıl Bütçe Kanununda belirlenen oranlarda memurlara yemek katkı paylarının idarece ilgili yemek yönetim kurulunun açmış olduğu hesaba yatırılarak yemek yardımından faydalanılması ve yemek verilmesi gerektiğini, idarede 4857 sayılı iş kanununa tabi çalışan 384 işçi personel yukarıda bahsedilen toplu iş sözleşmesi gereği bu yemekhaneye yemek yediğini, İdarede görev yapan ve Sayıştay İlamı ekinde isimleri yer alan kamu memur personelin bir kısmının bu yemekhanede şimdiki kadar hiç yemek yemediğini, Kalan diğer memurların ise kurum büncesinden herhangi bir katkı almaksızın yemek yediği günlerin yemek ücretinin tamamını yemekhaneye yönetimine ödediğini, Yiyecek Yardım Yönetmeliğinin amacının, memurlara yapılacak yiyecek yardımının sosyal bir mahiyet taşıması sebebiyle , memurların yaptıkları görevlerin özellikleri, çalışma şartları ve saatleri dikkate alınarak verilmişliği arttırma, geçim yüklerini hafifletmek olduğu, Bu bağlamda, Yiyecek yardım Yönetmeliğinin doğan hakların verilmesi için, aylık çalışma günleri baz alınarak, hak ettikleri ölçüde memurlara aynı olarak yiyecek yardımını yapıldığını, Gerek memur personelin bir kısmının yemekhanede hiç yemek yememeleri gerekse yemekhaneye yemek yiyen memur personelin , devlet katkısı almaksızın günlük yemek ücretinin tamamını kendilerinin karşıladığı hususları göz önüne alındığında kamu zararı oluşmadığını, Kaldı ki yemekhaneye olan diğer bazı illerde de memur personele halen bu şekilde aynı yemek yardımını yapıldığını, Diğer yandan Sayıştay Yemiyiz Kurulu 23.05.2000 tarih ve 24760 sayılı kararında;"..... aynı olarak yapılan yiyecek yardımı tutarının bütçeye konan ödenegi aşmadığı da dikkate alındığında yönetmelikte aranan maksadın gerçekleştirilmiş olması nedeniyle tazmin hükümünün kaldırılmasına" denildiğini, Sayıştay İlamında atftta bulunulan deteç raporunda "İdarede bulunan yemek servisinin sadece işçi personele hizmet vermediğini memur personete de hizmet verdiği bilgi için çıkarılan ödeme emri belgelerinin incelenmesinden bu yemekhaneden memur personelin yemek yediği ve bununla ilgili olarak puuantaj cetvellerinin tutularak hesaplandığı buna ilişkin kesintilerin ve ödemelerin yapıldığı anlaşılmaktadır." Denilmiştir ise de bir kısım memurun zaman zaman yemek yediği yemekhane işçi yemekhanesi olması sebebiyle işçi yemek servisi; yemek yönetim kurulunun talebi ile idare maş tahakkuk servisine işçi yemekhanesinden yemek yiyen işçi personelinin yemeyi oldukları yemek ücretlerinin bordrolardan kesilmesi şeklinde oluşan belgeler olduğu, Yine aynı şekilde işçi yemekhanesinden yemek yiyen memur personelin bazılarının kendi ceplerinden yemeyi oldukları yemek bedelinin işçi yemekhanesi servisindeki hesaba ödenmesinin sağlanması için kesildiğini, Ancak bu uygulamanın daha sonra ki aylarda vazeçtiklerini, Bu nedenle idare memurlarına yapılan yiyecek yardımının Devlet Memurları Yiyecek Yardım Yönetmeliğine uygun olarak yapıldığını, Keza söz konusu yardım yapıldığı tespit komisyonunun piyasadan temin ettiği teklifler dahilinde , İl Genel Meclisince tespit edilen yiyecek yardım ödenegi aşılman, yemek maliyetinin %50'sini geçmeyecek şekilde verildiğini, Bu bağlamda Sayıştay Yemiyiz Kurulunun yukarıdaki mezkur kararı göz önüne alındığında, tazmin konusu yemek yardımını mevzuata uygun olarak yapılmış olup , Yiyecek Yardım Yönetmeliğince aranan maksadın gerçekleştirildiğini, Ayrıca Sayıştay İlamında ilçelerde çalışan ve yemek yardımından faydalanan memur personelinin ilçede usulüne uygun yemekhane olmadığı gerekçe gösterilerek zımet çıkartılmadığını, Ancak gerek anayasanın eşitlik ilkesi gerekse söz konusu personelin ilçelerde bulunan hizmet binasında bulunan lojmanda oturuyor olması sebebiyle yemek yardımının verilmesinin merkezde bulunan personel arasında ayrımcılığa ve iş veriminin düşmesine sebebiyet verdiğini, Ağustos 2010 tarih ve 27659 Sayılı Resmî Gazetede Yayınlanan 6009 Sayılı Kanunun Geçici 8.nci maddesinde yer alan " Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, bu Kanun yazımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufla bulunarak belediye,Büyükşehir belediyesi ve İl özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne adla olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idari veya mali yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işlemlen kaldırılır." Hükümü yer aldığından adıma çıkın memurlara verilen yemek yardımının da ek ödeme şeklinde bir iyileştirme ödeneği olduğundan işlemlen kaldırılması gerektiği hususlarını belirleterek tazmin hükümünün kaldırılmasını talep etmektedir. Sayıştay Savcılığı "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 212 nci maddesine dayanılarak yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 3 üncü maddede aynen; "Yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılır. Bu yardım karşılığında nakden bir ödeme bulunmaz." 4'üncü maddesinde; "Yiyecek yardımının gerçekleştirildiği giderlerin yemek maliyetlerinin yarısını aşmayacağı ve yemek bedelinin bütçeden karşılanmayan kısmının yemek yiyenlerden alınacağı" Yine yönetmeliğin 5. maddesinde; "Kurum bütçelerine yiyecek yardımını karşılayıcı konulan ödenek, memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluş ödenir." denilmektedir. Kurumun faal yemekhanesi olduğunda halde İl merkezindeki memurlar için ayrıca yemek hizmeti alımı ihalesi yapılarak ögün başına sözleşme bedelinin % 50 sinin ihaleye alan firmaya ödenmesi daha sonra yukarıdaki firma tarafından alınan bedelin ilgili personellere yemek fişi olarak dağıtılması yukarıda belirtilen yönetmelik hükümlerine uygun olmadığından tazmin kararının tasdikine, 832 sayılı Kanunun 76. maddesi gereği karar verilmesi uygun olur" şeklinde görüş bildirmiştir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 212 nci maddesine dayanılarak yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 3 üncü maddede aynen; "Yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılır. Bu yardım karşılığında nakden bir ödeme bulunmaz." 4'üncü maddesinde; "Yiyecek yardımının gerçekleştirildiği giderlerin yemek maliyetlerinin yarısını aşmayacağı ve yemek bedelinin bütçeden karşılanmayan kısmının yemek yiyenlerden alınacağı" Yine yönetmeliğin 5. maddesinde; "Kurum bütçelerine yiyecek yardımını karşılayıcı konulan ödenek, memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluş ödenir." denilmektedir. Dosyada mevcut belgelerin incelenmesinde; Giresun İl Özel İdare Müdürlüğü 2007 mali yılı bütçesinde memurlara yemek yardımını için 16,500,00 YTL. ödenek konduğu, Giresun İl Genel Meclisinin kararı ile başka tertipten aktarma yapılarak toplam 96.379,82 YTL memur yemek yardımını ödenegi konulduğu, 11.07.2007 tarihinde yapılan ihale sonucunda ihaleyi kazanan Sodebox isimli yemek firmasından karşılandı, Yapılan ihale sözleşmesine göre 1 ögün yemek bedelinin (kdv dahil) 11,74 YTL olarak belirlendiği, her ay düzenlenen yemek edisler ile ay içinde yemek yiyen memurların fiilen çalıştığı iş günü sayılı dikkate alınarak, bu rakam üzerinden adı geçen firmaya ödeme yapıldığı, bütçede yıllık yiyecek yardımını ödeneginin aşılmadığı, yemek maliyet bedelinin yarısını üzerinden ihaleye çıkıldığında memurlara yapılan maş ödemelerine göre bordrolardan, memur personelin tamamından yemek ödeneği veya katkı payı kesilmediği, ancak işçiler ait olduğu belirtilen yemekhaneden yararlanılan bazı memurlar için yemek bedelleri(yemek maliyeti üzerinden) tahsil edildiği anlaşılmaktadır. Yukarıda belirtilen yönetmelik hükümlerine göre memurlara yiyecek yardımının ne şekilde yapılması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Bunun yanısıra işçiler için kullanılan yemek servisinin memurlar için de kullanılması mümkün olup(kullanıldığı anlaşılmaktadır), yiyecek yardımını yönetmeliğine aykırı şekilde yemek hizmeti alımı yoluyla bütçeden yiyecek yardımını yapılması mümkün değildir. Bunlara ilaveten yemek giderlerinin yarısını yardımdan faydalanan memurlara karşılanması gerektiğine ilişkin ayrı hükümün, ihale dosyasının hazırlık aşamasında bir başka deyişle, idarece yapılan yaklaşık maliyet bedel tespitinde dikkate alındığında ifade ettiriler ise de, ödeme aşamasında, yemek bedelinin tamamının bütçeden ödenmesi nedeniyle bu talebin kabulü mümkün değildir. Yönetmeliğin söz konusu hükümünün, yaklaşık maliyet bedelinin tespitinden ziyade, ilgili firmaya yemek bedelinin ödenmesi aşamasında dikkate alınması gerekmektedir. Dilekçi İlanın 2. maddesinde yer alan tazmin hükümünü 6009 sayılı kanunla getirilen ek kapsamında değerlendirilerek, tazmin hükümünün kaldırılmasını istemekle ise de; 6009 sayılı kanunun geçici 8. maddesinde, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufla bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve İl özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idari veya mali yargılama ve takibat yapılamayacağı hükmü, herhangi bir mevzuatla öngörülmesi olan, toplu sözleşme ile ya da idari bir tasarrufla çalışanların koşullarını iyileştirici nitelikte genel olarak bütün çalışanlar için yapılan ek ödemelerle ilgili olup, memurlara yemek yardımının nasıl yapılacağını belirleyen mevzuat hükümlerine aykırı olarak yemek hizmeti satın alınması için yapılan ödemeyi bu kanun kapsamında değerlendirmek mümkün değildir. Açıklanan nedenlerle dilekçi iddialarının reddi ile 875 sayılı İlanın 2'nci maddesiyle toplam 78.208,44 YTL.'ye dair tazmin hükümünün TASDİKİNE, Karar verildiği 20.12.2011 tarih ve 34109 sayılı tutanakta yazılı olmakla işbu İlan tamzım kılındı.